

Netbeheerder aan te spreken op foutief kaartmateriaal

Grondroerder niet altijd aansprakelijk voor schade door afwijkende ligging kabels

De invoering van de WION en de daaruit voortvloeiende wetgeving heeft ertoe geleid dat het vertrouwen dat de grondroerder mag hebben in (de nauwkeurigheid van) Klic-tekeningen zwaarder weegt dan voorheen. In geval van schade kan de netbeheerder niet zomaar stellen dat “de grondroerder de kabel maar had moeten opzoeken”. De Amsterdamse rechter heeft hierover een uitspraak gedaan.

Wat was het geval? De grondroerder wilde een bestaande damwand renoveren door een nieuwe damwand aan de waterzijde te plaatsen. Uit de gedane Klic-melding bleek dat er in de buurt van de voorgenomen graafwerkzaamheden mogelijk een kabel kon liggen en wel aan de straatzijde van de oude damwand. De grondroerder heeft op een afstand van 75 centimeter twee proefsleuven gegraven en trof de kabel daarbij aan op de aangegeven plaats aan de straatzijde. Bij het slaan van de damwand enkele meters verderop werd de kabel vervolgens geraakt, omdat de kabel onder de oude damwand doorliep (en overigens ook enige meters verder weer terugkwam naar de straatzijde). De netbeheerder stelde de grondroerder aansprakelijk, omdat de grond niet over het gehele traject van de aan te brengen nieuwe damwand over een breedte van 1,50 meter was onderzocht. Zowel de kantonrechter als in hoger beroep het Amsterdamse gerechtshof stelden de netbeheerder in dit geval echter in het ongelijk en dus hoeft de grondroerder de schade niet te vergoeden. Welke overwegingen liggen hieraan ten grondslag en wat betekent dat voor u als grondroerder?

Afwijkende ligging

Er moet in elk geval sprake zijn van een aantoonbaar afwijkende ligging. Voor het bepalen daarvan zoekt de rechter aansluiting bij de wetgeving. Daarin is vastgelegd dat de netbeheerder zo exact mogelijke informatie over ondergrondse netten moet verschaffen, met een marge van maximaal één meter aan beide zijden van de theoretische ligging. In dit geval waren de grondroerder en de netbeheerder het erover eens dat de afwijkende ligging iets meer dan één meter bedroeg. Bij een afwijking van meer dan één meter zijn de herstelkosten voor rekening van de netbeheerder, ook als deze afwijking niet door de netbeheerder zelf is veroorzaakt en hij er zelfs geen weet van kan hebben, zoals in dit geval. Vermoedelijk heeft een aannemer tientallen jaren eerder de oude damwand over de kabel geplaatst (door één of twee planken in te korten). Uit een eerdere uitspraak van het Amsterdamse gerechtshof inzake maaikorven blijkt de achtergrond hiervan: de netbeheerder geniet de (financiële) voordelen van zijn netwerk en daar staat tegenover dat hij controle moet uitoefenen op de ligging van zijn netwerk, dan wel in sommige gevallen schades daaraan zelf moet dragen.

Nooit aansprakelijk?

Het Amsterdamse gerechtshof sprak uit dat het enkele gegeven dat de kabel niet binnen de één-metergrens ligt niet voldoende is voor de conclusie dat de grondroerder niet aansprakelijk is. Een grondroerder mag uitgaan van de juistheid van Klic-tekeningen binnen de gegeven marge van één meter, tenzij er concrete aanwijzingen zijn dat de tekeningen mogelijk niet aan de eisen voldoen. De rechter noemt als voorbeeld van dergelijke aanwijzingen recente terreinveranderingen of zichtbare of bekende obstakels in de grond. Als er in dit geval geen damwand had gestaan, maar een rij bomen, had een grondroerder bij elke boom wel rekening moeten houden met een afwijking van meer dan één meter en daar actief naar te zoeken. Andere voorbeelden zijn de aanwezigheid van (zinker)borden waarmee een andere ligging dan op de tekeningen is aangegeven of het niet vinden van de kabel of leiding in het graafgebied.

Bij schade door een afwijkende ligging is het aan de netbeheerder om deze hiervoor genoemde aanwijzingen te stellen en zo nodig te bewijzen. Lukt dat om welke reden dan ook niet, dan blijft de schade voor rekening van de netbeheerder. In dit geval was de aanwezigheid van de oude damwand zelfs een aanwijzing dat de kabel overeenkomstig de tekening zou liggen en dat mocht de grondroerder sterken in zijn overtuiging om niet verder te zoeken naar de ligging van de kabel.

En dus?

De onderzoeksplicht van de grondroerder is een inspanningsverplichting. Als de grondroerder de nodige inspanningen levert, wat in dit geval zo was, dan is dat voldoende. De basisregels zijn eenvoudig: zoek alle netten op die op de Klic-tekeningen in het graafgebied of binnen 1,50 meter uit de uiterste insteek liggen. Blijf goed om je heen kijken en blijf je gezonde verstand gebruiken. Begin niet met graven of graaf niet door als er onduidelijkheid bestaat over de situatie in de ondergrond. Juist de netbeheerder moet meer dan voor de invoering van de WION worden aangesproken op zijn informatieplicht. Als het kaartmateriaal niet voldoet aan de wettelijke verplichtingen en de grondroerder heeft de vereiste inspanningen geleverd, dan dient een schade voor rekening te blijven van de netbeheerder.

Tekst: Herman Arissen, schadebehandelaar CUMELA Verzekeringen